7/2152

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

09 MART 2004

SAYI : B 14.0.BHİ 01-114
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 15.03.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2152 -4891/16905 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Atilla KART'ın, "İsdemir ve Erdemir'in Demir-Çelik ürünleri üretimine ve satışına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/2152) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 2 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/2152

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA KART'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Cevap:1 ERDEMİR ,Türkiye yassı çelik ihtiyacının %40'ını karşılamaktadır. ERDEMİR bu açığı kapatmak üzere, 2002 yılında özelleştirme programı kapsamında olan İSDEMİR'i devralmış olup, bu tesisi de hızla yassı çelik üretir hale getirip, ülke ekonomisine kazandırma aşamasındadır. Hedef, ERDEMİR'in mevcut 3 milyon ton/yıl düzeyindeki üretim kapasitesini ,2005 yılına kadar önce 4.5 milyon tona yükseltmek ve İSDEMİR'de2.5 milyon ton düzeyindeki yassı çelik üretimi gerçekleştirerek, 2007 yılına kadar toplam 7 milyon ton yassı çelik üretim kapasitesine ulaşmaktır. Böylece,bugün sadece ERDEMİR'in kapasitesi ile sınırlı olan yassı çelik üretiminin İSDEMİR projesi ile birlikte önümüzdeki 3 yıl içerisinde yaklaşık 2.3 katına çıkarılması planlanmıştır. İSDEMİR'in pik demir üretim miktarı Türkiye'nin toplam ihtiyacı olan 600.000 tonu karşılamaktan uzaktır. İSDEMİR geçmiş yıllarda da şu an olduğu gibi aynı miktarda pik demiri iç piyasaya sunmasına karşılık bu dönemde darboğaz yaşanmasının nedeni ,ihtiyacını ağırlıklı olarak ithalat ile karşılayan üreticilerin İSDEMİR'den malzeme talep etmesidir. Ülke ihtiyacının %25'ini karşılayabilen İSDEMİR'in gelen tüm talebi karşılayabilmesi mümkün değildir. Türkiye ihtiyacının %75 'i yani 450 ton pik demirin ithal edilmesi gerekmektedir. Dünya pik demir fiyatlarının yüksekliği İSDEMİR'e olan aşırı talebi gündeme getirmiştir.

Cevap: 2,3 Türkiye uzun mamul üretim kapasitesi yaklaşık 12 milyon ton civarında olup,tüketim ise 4 milyon ton seviyesindedir. Bu nedenle uzun mamul üretimi yapan İSDEMİR kangal ve kütük demir üretiminin bir kısmını zorunlu olarak ihraç etmektedir. Ancak , yurt içi talebin yüksek olduğu pik demir , 2002-2003 yıllarında tamamen iç piyasaya sunulmuştur.

ERDEMİR ise ihracatını mümkün olduğunca kısarak, 2004 yılı için kapasitesinin %90 gibi önemli bir kısmını iç piyasaya tahsis etmiştir, 2003 yılı ihracatı yaklaşık 500.000 tondur.

İhracat fiyatları çeşitli ülkelere partiler halinde olduğu için değişkenlik arz etmekte, aynı zamanda konjonktürel dalgalanmalar dolayısıyla bir tek birim fiyatı tespit edilememektedir.

Cevap: 4 İSDEMİR, ERDEMİR'e devredildikten sonra yapılan iyileştirme çalışmaları ve verimlilik artışı sonucunda 2 yüksek fırınla, 3 yüksek fırınlı üretim rakamları elde etmiştir. Hepsinden önemlisi 3.fırının üretime geçecek kadar yardımcı tesis kapasitesinin bulunmaması (kok fabrikaları, oksijen fabrikaları,sinter, liman, demiryolu taşıma kapasitesi vb.) nedeniyle bu fırının üretime alınması kısa dönemde mümkün olamayacaktır.

Cevap:5 İSDEMİR üretimde karlılığı hedef alarak üretim hatlarının maksimum kapasitede çalıştırılmasına gayret göstermiş ve katma değer yaratan ürünlere doğru üretim programını yapmıştır. Kütük ve kangal demir üretiminin düşürülerek, pik demir üretiminin artırılması, kütük ve kangal demir hatlarındaki üretim maliyetlerini (sabit giderler, işçilik,enerji, amortisman vb.) olumsuz etkileyeceğinden dolayı, kütük üretiminin düşürülüp, pik demir üretiminin artırılmamasının altında ekonomik faktörler yatmaktadır.

7/2152

Cevap:6 ERDEMİR, Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında alım yapan müşterilerine, herhangi bir peşinat ve finansman masrafı almaksızın 6 aya kadar kredili satış yapmaktadır. 25.8.2003 tarihinde başlatılan bu uygulamadan,geçen 6 aylık zaman içerisinde yaklaşık 50 sanayici istifade etmiş ve bu uygulama kapsamında, yaklaşık 35 milyon dolar tutarında satış yapılarak, sanayicilerimize, KDV avantajına ek olarak,1.5 milyon dolar finansman maliyeti avantajı sağlanmıştır. İSDEMİR ise, 2003 yılında Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yurt içi ihracatçılara 18 milyon dolarlık satış gerçekleştirilmiştir. İSDEMİR ihracatçılarımıza gerekli desteği sağlayarak ve belirli bir kapasite tahsisi ile 2004 yılında Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yurt içi teslimlerin değerini 40 milyon dolara yükseltmeyi hedeflemiştir.

Cevap:7 Özellikle 2003'ün son çeyreğinde hammadde ve navlun fiyatlarında büyük oranlardaki artışlar, dünya çelik fiyatlarıda yükselmelere sebep olmuştur. Bu duruma Çin'in aşırı talebi de etken olmuş, son altı aylık dönemde navlun fiyatlarında dolar bazında %250-400, cevher fiyatlarında %89 ve kömür fiyatlarında %159'luk artışlar görülmüştür. Dünya pazarlarındaki bu gelişmeler takip edildiğinde ERDEMİR'in son zamanlarda yaptığı fiyat artışlarının dünya pazarlarındaki değişimler paralelinde zorunlu olarak yapıldığı, yinede bu artışların rekabetçi fiyatları ile bilinen Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri fiyatlarındaki artışlardan daha az olduğu görülmektedir. Fiyat artışının hızlandığı 2004 yılı başından itibaren 16 Ocak, 11 Şubat ve 23 Şubat tarihlerinde olmak üzere 3 kez fiyat ayarlamasına gidilmiş, yapılan bu artışlar sıcak ve soğuk ruloda sırasıyla %38 ve %30 olurken, yine de AB(sıcak rulo %62, soğuk rulo %43) BDT (sıcak rulo %50, soğuk rulo %31) menşeili mamullerin fiyatlarındaki artışlarla kıyaslandığında düşük düzeyde kalmıştır. İSDEMİR'in iç piyasadaki fiyatları ithalat fiyatlarının altında seyretmektedir.

Cevap:8 Sanayicilerin sorunlarının çözümü için Bakanlığımızda ERDEMİR yetkilileri ile özel sektör temsilcilerini bir araya getiren bir toplantı düzenlenmiş ve sorunlara çözüm yolları aranmıştır. Daha sonra Ankara Sanayi Odasında iki ayrı toplantı daha yapılmış ve konuya ilişkin ortak görüş oluşturulmuş olup aşağıdaki kararlar üzerinde mutabakat sağlanmıştır.

a- ERDEMİR daha önceki toplantılarda sanayicilerin dile getirdiği sorunları çözmek için azami gayret sarf edecektir.

b- ERDEMİR maliyet artışlarını satış fiyatlarına asgari düzeyde yansıtacaktır.

c- Sanayicilere tahsis oranları yükseltilecektir.

d- ERDEMİR'in girdi maliyetlerinin (doğalgaz, elektrik ve akaryakıt girdi fiyatları ile gümrük vergileri) düşürülmesi yönünde Devletin sağladığı imkanlar tüketicilere aynen yansıtılacak, ERDEMİR de buna ilaveten, satış fiyatlarında belirli bir indirim sağlamak imkanını azami ölçüde zorlayacaktır.

e- Pik demir üretim oranının artırılması yönünde İSDEMİR'in imkanları araştırılacaktır.

Ayrıca üretim maliyetlerinin düşürülmesini temini için vergi,gümrük fon gibi girdilerin kaldırılması ve azaltılması için ilgili kurum ve kuruluşlara yazılı taleplerde bulunulmuştur.